

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ja võttes aluseks MaaPS, Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine“ lisa 13 „Ringmajanduse osakonna põhimäärus“ punktile 1.1.5. ja Keskkonnaameti peadirektori 09.07.2021 käskkirjaga nr 1-1/21/137 „Teabehalduse korra kinnitamine“ punktile 4.3 ning tuginedes ettevõtte Suuremäe Karjäär OÜ taotlusele, **otsustan:**

1.1. Muuta ettevõtte Suuremäe Karjäär OÜ maavara kaevandamise keskkonnaluba nr L.MK/328299 Kukemetsa VI kruusakarjääris (lisatud).

1.2. Avalikustada Suuremäe Karjäär OÜ kaevandamisloa nr L.MK/328299 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

2. ASJAOLUD

Suuremäe Karjäär OÜ (registrikood 11407874, aadress Näituse tn 21, Tartu linn, Tartu maakond) esitatas 13.01.2023 Kukemetsa VI kruusakarjääri mäeeraldise maavara kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi *kaevandamisluba*) nr L.MK/328299 muutmise (laiendamise) taotluse (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 13.01.2023 dokumendina nr DM-123321-1).

Kaevandamisloa nr L.MK/328299 (luba kehtib 01.10.2016 - 01.10.2031) alusel kaevandab Suuremäe Karjäär OÜ Kukemetsa VI kruusakarjääris ehituskruusa. Võrreldes uue maardla avamisega on otstarbekas jätkata kaevandamisega maardlas, kus on teada kaevandamisega kaasnevad mõjud ning kaevandajal on olemas teadmised maardla kaevandamistingimuste osas.

Kaevandamisloa nr L.MK/328299 muutmise taotluse kohaselt soovib ettevõtte laiendada sügavuse suunas (60,0 m abs. kõrguseni) senise Kukemetsa kruusakarjääri lamamisse ulatuvale ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokile 18 aT ja senist Kukemetsa VI kruusakarjääri kolmest küljest ümbritsevale ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokile 20 aT, mille varu ulatub samuti 60,0 m abs. kõrguseni ja jääb põhjaveetasemest kõrgemale.

Mäeeraldise laiendamine on vajalik, et ettevõtte saaks maavara varu täielikult ammendada ja ala nõuetekohaselt korrastada ning tagada seega ümbruskonna varustamise kvaliteetse ehitusmaterjaliga.

Kukemetsa VI kruusakarjäär asub Tartu maakonnas, Tartu vallas, Vedu külas riigile kuuluval katastriüksusel Vara metskond 25 (katastritunnus 79401:001:0679, maatulundusmaa), mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus ja Kukemetsa kruusakarjäär 6 (katastritunnus 79401:001:0678, mäetööstusmaa) volitatud asutus Maa-amet. Taotletav mäeeraldis hõlmab täielikult Kukemetsa liivamaardla (registrikaart nr 0829) ehituskruusa aktiivse tarbevaru 18 ja 20 plokk. Taotletav mäeeraldis ning selle teenindusmaa hõlmavad täielikult kehtiva loaga Kukemetsa VI kruusakarjääri (loa nr L.MK/328299, loa omaja Suuremäe Karjäär OÜ, kehtiv kuni 01.10.2031) ning selle teenindusmaad. Mäeeraldise pindala on 9,45 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 9,45 ha. Kaevandamisloa muutmise taotluse kohaselt on seisuga 31.12.2022 mäeeraldise 18 plokk ehituskruus, aktiivne tarbevaru: 219,518 tuh m³. Liidetava plokki varu kogus seisuga 31.12.2022 on 20 plokk ehituskruus, aktiivne tarbevaru: 587,0 tuh m³. Kaevandatavaks ehituskruusa varuks on 771,518 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 55 tuh m³. Maavara kasutusala jaoks on teedeehitus ja ehitus. Korrastamise suunaks on maatulundusmaa (metsamaa). Taotletava loa kehtivusaeg on 15 aastat.

Antavale kaevandamisloale kantakse mäeeraldisega seotud (seisuga 31.03.2023) ehituskruusa aktiivse tarbevaru koguseks 806,123 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 771,123 tuh m³.

Taotletav mäeeraldis ning selle teenindusmaa külgnevad kaguservas vahetult kehtiva loaga Kukemetsa IV kruusakarjääri (loa nr L.MK/321111, loa omaja Suuremäe Karjäär OÜ) ning selle teenindusmaaga. Taotletav mäeeraldis ning selle teenindusmaa külgnevad kagunurgas vahetult kehtiva loaga Kukemetsa kruusakarjääri (loa nr L.MK/321416, loa omaja OÜ Hanso MK) ning selle teenindusmaaga ja kehtiva loaga Kukemetsa VII uuringuruumi (loa nr L.MU/513940, loa omaja OÜ HANSO MK) teenindusala.

Vääriselupaik VEP nr.205673 (Eesti looduse infosüsteemi kood VEP205673) jääb taotletava mäeeraldise ning selle teenindusmaa edelaservast ~3,9 m kaugusele.

Metsatee nr 7940300 Taumani tee äärmise sõiduraja välimine serv jääb taotletava mäeeraldise ning selle teenindusmaa idaservast ~8 m kaugusele.

Taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa piiresse ei jää ühtegi kitsendusi põhjustavat objekti ega piiranguvööndit.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 1 lg 4 järgi kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

Kaevandamisloa muutmise taotlus on 20.01.2023 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 20.01.2023 kirjaga nr DM-123321-4 kaevandamisloa muutmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lg 1 p 1 ja 2 nimetatud isikuid. Avalikustamise käigus huvitatuid isikuid ei lisandunud ega arvamusi ei

avaldatud.

KeÜS § 47 lg 2 kohaselt avaldatakse kaevandamisloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi. Keskkonnaamet jätab kaevandamisloa muutmise ja pikendamise taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuseks puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet saatis 20.01.2022 kirjaga nr DM-123321-5 kaevandamisloa muutmise taotluse arvamuse saamiseks kaevandamiskoha kohalikule omavalitsusele, Tartu Vallavalitsusele.

Tartu Vallavalitsus 16.03.2023 korraldusega nr 333 nõustus Suuremäe Karjäär OÜ (registrikood 11407874, aadress Näituse tn 21, Tartu linn, Tartu maakond) kaevandamisloa muutmisega (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 20.03.2023 dokumendina nr DM-123321-6).

Kooskõlas MaaPS § 1 lg 3 ja 4, HMS §-dega 40, 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet XX.05.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks kaevandamisloa muutmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema

HMS § 49 lg 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Tuginedes KeÜS §-le 47 jätab Keskkonnaamet kaevandamisloa muutmise korralduse eelnõu avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuseks puudub piisav avalik huvi.

HMS § 40 lg 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis menetlusosaliselt XX.05.2023 kirjaga nr DM-123321-10 arvamust või vastuväiteid kaevandamisloa muutmise ja pikendamise eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Ettevõtte ...

3. KAALUTLUSED

3.1. Õiguslik alus

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Kaevandamisloa muutmise ja pikendamise taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja, Maa-amet (19.01.2023 nr 9-3/23/848-2). Ettepanekuid ei esitatud.

Riigilõiv 500 € on tasutud 13.01.2023 riigilõivuseaduse § 136² lg 2 kohaselt.

Vastavalt MaaPS § 67 lg 8 ja § 68 lg 7 kaevandamisloa muutmise korral muudetakse olemasolevat kaevandamisluba, muutes vastavalt vajadusele ka muid kaevandamisloale märgitud nõudeid.

Vastavalt MaaPS § 66 lg 2 p 1 ja p 2 ja § 68 lg 7 esitas taotleja kaevandamisloa muutmise ja kehtivusaja pikendamiseks kaevandamisloa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet. Vastavalt MaaPS § 49 lg 6 ja 7 saadab loa andja kaevandamisloa taotluse ning taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu arvamuse saamiseks kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele.

Tartu Vallavalitsus 16.03.2023 korraldusega nr 333 nõustus Suuremäe Karjäär OÜ (registrikood 11407874, aadress Näituse tn 21, Tartu linn, Tartu maakond) kaevandamisloa muutmisega (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 20.03.2023 dokumendina nr DM-123321-6).

3.2. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 3 lõike 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 6 lõige 1 määrab ära olulise keskkonnamõjuga tegevused. KeHJS § 6 lõige 1 määrab ära olulise keskkonnamõjuga tegevused. KeHJS § 6 lõike 1 punkti 28 kohaselt on pealmaakaevandamine suuremal kui 25 hektari suurusel alal olulise keskkonnamõjuga tegevus ning keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) algatamine kohustuslik.

Suuremäe Karjäär OÜ taotleb kaevandamisluba ehituskruusa kaevandamiseks Kukemetsa VI kruusakarjääris. Tegemist on olemasoleva kaevandamisloa muutmisega.

KeHJS § 6 lõige 21 sätestab, et kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1-34¹ nimetatud tegevust või käitist muudetakse või ehitist laiendatakse, peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas kavandataval tegevusel on oluline keskkonnamõju.

KeHJS § 6 lõike 4 kohaselt on kehtestatud § 6 lõikes 2 nimetatud tegevusvaldkondade täpsustatud loetelu Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“. KeHJS § 61 lõike 3 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust. Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6 1 lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“.

KeHJS § 11 lõike 2 alusel otsustas Keskkonnaamet 08.05.2022 kirjaga nr DM-123321-9 „Kukemetsa VI kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa L.MK/328299 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata keskkonnamõju hindamise

kaevandamisloa nr L.MK/328299 muutmise menetluse käigus.

Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks kantakse keskkonnanõule järgmised kõrvaltingimused:

1. Juhul kui tolmu põhjustab häiringuid ümbruskonna aladele või elanikele, tuleb karjääri tegevusega seonduva tolmu leviku piiramiseks kaevandamise ja vedude perioodil kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, niisutada karjäärisiseseid teid ja platse.
2. Karjääris tohib masinatega töötada tööpäevadel 7.00-19.00, nädalavahetustel ja riiklikel pühadel karjääris töötamine keelatud.
3. Põhjavee reostumise vältimiseks seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil.

3.3. Kaalutlused loa andmisel

Kaevandamisloa muutmisele menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid ja KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja. Muuhulgas keeldutakse kaevandamisloa andmisest ja muutmisest, kui kaevandamine on vastuolus riigi huvidega.

Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strategiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“. Ehitusmaavaradest lähtudes on riigi huvi tagada tarbijate, eelkõige riigi infrastruktuuri ehitusobjektide nõuetekohane ja majanduslikult optimaalne varustamine kvaliteetsete ehitusmaavaradega, luua tingimused kaevandamise ja kasutamise tehnoloogia igakülgses arenguks, võttes tarvitusele kõik meetmed ehitusmaavarade ratsionaalseks kasutamiseks ning maavara ja keskkonna kaitsmiseks.

Kui taotletakse kaevandamisluba või loa muutmist või mäeeraldise laiendamist selliselt, et taotletava tegevuse tulemusena tagatakse maavaravaru säästlik kasutamine või korrastamistingimuste otstarbekam täitmine, ei ole vajalik varustuskindluse analüüsi teostamine. Taotletava tegevusega:

1. välditakse majanduslikult ebaotstarbekate jääkvaruplokkide teket, v.a juhul, kui ploki tekkimist põhjustava taristu (infrastruktuuri) rajamisega seotud riiklikud huvid

- prevaleerivad maavara kaevandamisega seotud huvid üle;
2. väljatakse maavaravaru täielikult ka vertikaalsuunas;
 3. tagatakse korrastamistingimuste otstarbekam täitmine;
 4. tagatakse planeeringutest või riigi taristu ehituse ja laiendamise vajadustest tingitud tegevuste raames maapõue ja maavaravaru kaitse nõuete täitmine ning maavaravaru ratsionaalne kasutamine.

Riigi huvidega kooskõlas olevaks loetakse taotlus, mis vastab vähemalt ühele punktides 1-4 ülal toodud kriteeriumile. Antud taotluse puhul on tagatud eelpool nimetatud tingimused, kuna tegemist on varasemalt kaevandatud alaga, taotletava ala piires on jääkvaru väljamata, loa andmine tagaks kaevandatud alade nõuetekohase korrastamise ning oleks välditud ebaotstarbekate jääkplokkide tekkimine.

Eelnevast tulenevalt on Keskkonnaamet seisukohal, et taotletav tegevus ei ole vastuolus riigi huvidega.

MaaPS § 55 lg 3 p 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest kaevandamise või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Suuremäe Karjäär OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 24.05.2023).

Keskkonnaamet on kontrollinud ning samuti ei esine teisi MaaPS § 55 esitatud kaevandamisloa andmisest keeldumise aluseid.

Vastavalt MaaPS § 50 lg 6 tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmekava, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Kogu Kukemetsa VI kruusakarjäärist kaevandatav ja rikastav materjal kaubastatakse, kaevandamisjäätmekava kasuliku kihi osas ei teki ning sellest tingituna puudub jäätmekava vajadus.

Maakatastriseaduse § 18¹ lg 10 järgi peab maavara (v.a turba) kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve olema mäetööstusmaa. Vastavalt maakatastriseadusele § 18² g 4 kohaselt katastriüksusele, millele on välja antud maavara kaevandamise luba, määratakse kaevandamisloast tulenevalt mäetööstusmaa või turbatööstusmaa sihtotstarve.

3.4. Täiendavate tingimuste seadmine

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). Tulenevalt MaaPS § 56 lg 1 punktist 9, lg 2 punktist 5 märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“

nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded.

Eelnevalt on keskkonnamõju leevendamiseks kehtivale kaevandamisloale nr L.MK/328299 kantud järgmised kõrvaltingimused:

1. seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peavad olema vahendid õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks;
2. karjääris tohib masinatega töötada tööpäevadel 7.00-19.00, nädalavahetustel ja riiklikel pühadel karjääris töötamine keelatud;
3. kuival ajal tuleb tolmu vältimiseks karjääri siseseid teid kasta.

Keskkonnaamet korrigeerib olemasolevaid kõrvaltingimusi ja kannab kaevandamisloale järgmises sõnastuses:

1. Juhul kui tolmu põhjustab häiringuid ümbruskonna aladele või elanikele, tuleb karjääri tegevusega seonduva tolmu leviku piiramiseks kaevandamise ja vedude perioodil kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C, niisutada karjäärisiseseid teid ja platse.
2. Karjääris tohib masinatega töötada tööpäevadel 7.00-19.00, nädalavahetustel ja riiklikel pühadel karjääris töötamine keelatud.
3. Põhjavee reostumise vältimiseks seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme 56933839
Martin.Nurme@keskkonnaamet.ee